

**Konkurs czytelniczy
dla uczniów klas V
„Zaczarowany świat Kajtusia Czarodzieja”**

**Opracowanie: *Małgorzata Pęcherzewska* - nauczyciel bibliotekarz
w Szkole Podstawowej nr 1 w Pile**

**Konsultacja metodyczna: *Iwona Supronowicz* – doradca
metodyczny ds. bibliotek szkolnych
w CDN w Pile**

**ROK
JANUSZA
KORCZAKA**

2012

**Nie ma
dzieci
– są ludzie**

Powiązanie scenariusza zajęć z podstawą programową:

PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Do najważniejszych umiejętności zdobywanych przez ucznia w trakcie kształcenia ogólnego w szkole podstawowej należą:

(...)

1) czytanie - rozumiane zarówno jako prosta czynność, jako umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów w zakresie umożliwiającym zdobywanie wiedzy, rozwój emocjonalny, intelektualny i moralny oraz uczestnictwo w życiu społeczeństwa;

Etap edukacyjny: klasy IV-VI

Język polski

Treści nauczania - wymagania szczegółowe

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.

1. Czytanie i słuchanie. Uczeń:

- 1). sprawnie czyta teksty głośno i cicho;
- 2). określa temat i główną myśl tekstu;

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury. Uczeń zna teksty literackie i inne teksty kultury wskazane przez nauczyciela.

(...) 2. Analiza. Uczeń:

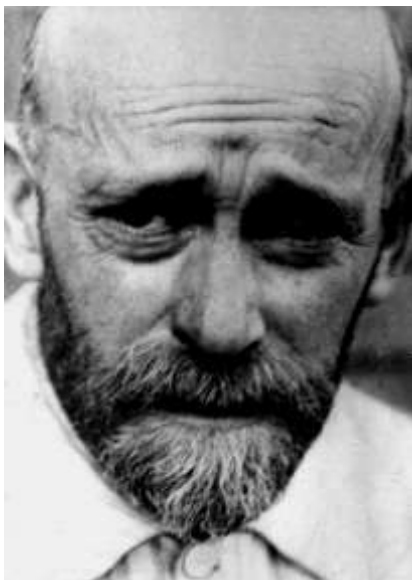
1). dostrzega swoistość artystyczną dzieła;

(...) 9). omawia akcję, wyodrębnia wątki i wydarzenia;

10). charakteryzuje i ocenia bohaterów;

11). identyfikuje: opowiadanie, powieść, baśń, legendę, mit, bajkę, fraszkę, wiersz, przysłowie, komiks.

Scenariusz konkursu czytelniczego dla uczniów klas V *Zaczarowany świat Kajtusia Czarodzieja*

Część wstępna:

Prezentacja multimedialna: *Kim był autor Kajtusia Czarodzieja?*

Uwaga: prezentacja dostępna w osobnym pliku PowerPoint.

Cele prezentacji:

- przybliżenie dzieciom życia i twórczości Janusza Korczaka,
- przypomnienie, że rok 2012 ogłoszony został Rokiem Janusza Korczaka.

Część główna:

Szkolny konkurs czytelniczy : *Zaczarowany świat Kajtusia Czarodzieja*

Cele konkursu:

- promowanie Roku Janusza Korczaka,
- zachęcenie dzieci do czytania książek jego autorstwa,
- doskonalenie umiejętności czytania ze zrozumieniem,
- rozwijanie wyobraźni i aktywności plastycznej oraz wrażliwości estetycznej dzieci.

Środki:

- prezentacja w programie PowerPoint *Kim był autor Kajtusia Czarodzieja?*
- egzemplarze książki Janusza Korczaka *Kajtuś Czarodziej*,
- plansza do zapisywania punktacji konkursowej,
- pisaki,
- komputer, rzutnik multimedialny, ekran.

Regulamin konkursu:

1. Konkurs przeznaczony jest dla uczniów klas V.
2. Konkurs odbędzie się **28 listopada 2012r.** o godz. 11.45 w auli szkolnej.
3. Konkurs przebiega w 2 częściach:

Część I: plastyczna: *W świecie Kajtusia Czarodzieja.*

Udział w tej części może wziąć każdy zainteresowany uczeń. Zadaniem uczestnika jest wykonanie ilustracji do książki. Prace formatu A4 wykonane dowolną techniką należy składać w bibliotece do **20 listopada**. Prace będzie oceniać komisja konkursowa. Laureaci otrzymają nagrody książkowe.

Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród nastąpi 28 XI, podczas części ustnej konkursu.

Część II: ustna: Uczestnicy będą odpowiadać na pytania dotyczące życia i twórczości Janusza Korczaka oraz znajomości treści jego książki *Kajtuś Czarodziej*. Każdą klasę będzie reprezentować 3-osobowa drużyna. Poszczególne drużyny wybiorą swojego kapitana, który będzie wybierał numer pytania i po radzie z drużyną udzielał odpowiedzi. Czas na przemyślenie odpowiedzi – 30 s. Przygotowane są trzy rodzaje pytań o różnym stopniu trudności: za 1 pkt, 3 pkt, 5 pkt. Drużyna zdecyduje, jaki rodzaj pytania wybierze. Brak odpowiedzi lub błędna odpowiedź – 0 pkt.

4. Odpowiedzi drużyn ocenia trzyosobowe jury.
5. W przypadku remisu o zwycięstwie drużyn rozstrzygnie runda pytań dodatkowych.
6. Zwycięska drużyna otrzyma nagrody książkowe, a pozostali uczestnicy pamiątkowe dyplomy.

I etap konkursu

Pytania konkursowe dotyczące treści i życiorysu Janusza Korczaka (trzy rundy pytań)¹

➤ Pytania za 1 punkt

1. Jak naprawdę miał na imię Kajtuś?
- Antoś

¹ W przypadku dogrywki wykorzystane będą pozostałe „wolne” pytania ze wszystkich zestawów: za 1 pkt, za 2 pkt, za 3 pkt.

2. Wymień trzy inne postacie z książki?
 - Zosia, mama Zosi, dyrektor cyrku, tata, mama, babcia Kajtusia, Milioner, nauczycielka
3. Na jakim instrumencie grał Kajtuś na koncercie Greya w New Yorku?
 - na skrzypcach
4. Kto zastępował Kajtusia , gdy on podróżował po świecie?
 - jego sobowtór
5. Jak miała na imię dziewczynka, którą spotkał Kajtuś w pociągu?
 - Zosia
6. W co zamienił Wielki Czarodziej Kajtusia i Zosię ?
 - w psy.
7. Kogo uratował Kajtuś z płonącego pociągu?
 - detektywa Filipa
8. Podaj przynajmniej trzy tytuły książek napisanych przez Janusza Korczaka:
 - Król Maciuś Pierwszy, Bankructwo Małego Dżeka, Kajtuś Czarodziej, Kiedy znów będę mały.
9. Czyich opowieści lubił słuchać Kajtuś, gdy był mały?
 - swojej babci

➤ **Pytania za 3 punkty**

1. Jaki był pierwszy czar Kajtusia?
 - Miało zagać pióro nauczycielowi, gdy chciał postawić zły stopień.
2. Co znajdował Kajtuś w nocy pod poduszką?
 - Torbę, w której było: 9 czekoladek, 9 rodzynek, 9 migdałów.
3. Kto usłyszał wołanie Kajtusia, gdy został zamknięty w piwnicy?
 - listonosz.
4. Czego szukał Kajtuś w piwnicy?
 - złota, skarbów.
5. Jak brzmi prawdziwe imię i nazwisko Janusza Korczaka?
 - Henryk Goldszmidt
6. Kim z zawodu był Janusz Korczak?
 - lekarzem
7. Kto kupił Kajtusiowi pierwszą książkę?
 - jego tata
8. Kto nauczył Kajtusia Czarodzieja czytać?
 - sam się nauczył
9. W co zamienił Kajtuś atrament, gdy była klasówka z rachunków?
 - w wodę
10. Jakie wyczarowane przez Kajtusia zwierzęta szły środkiem ulicy Warszawy?
 - słonie, wielbłądy, żyrafy
11. Co chciał zbudować Kajtuś na wyspie, na środku Wisły?

- zamek obronny
- 12. Do jakiego kraju udał się w podróż Kajtuś?
 - do Francji , do Paryża
- 13. Jak się nazywa podziemna trasa kolejowa w Paryżu?
 - metro
- 14. Gdzie wybrał się Kajtuś z kolegami w Paryżu ?
 - do cyrku
- 15. Kto zastąpił Turka w walce bokserskiej z Murzynem?
 - Zastąpił go Kajtuś.
- 16. Kim miał zostać Kajtuś w Hollywood ?
 - gwiazdą filmową
- 17. W jakich butach uciekł Kajtuś do Nowego Jorku?
 - w butach siedmiomilowych
- 18. Jaką ofertę złożył Milioner Kajtusiowi?
 - By został jego przybranym synem.
- 19. Kto wyzwolił z czaru Zosię ?
 - Kajtuś
- 20. Co się stało z pociągiem, którym Kajtuś wracał do domu?
 - Pociąg się wykoleił i wybuchł pożar.

➤ **Pytania za 5 punktów**

1. Kim był z zawodu ojciec Kajtusia?
 - stolarzem
2. Skąd Kajtuś miał bliznę na nodze?
 - Pies rzeźnika go pokąsał.
3. Podaj tytuł tajemniczej bajki, którą mama opowiedziała Kajtusiowi?
 - bajka „O Czerwonym Kapturku”
4. Jak miał na imię stary i mądry pies babci ?
 - Kado
5. Dlaczego zamknięto szkołę i urządzono wielkie sprzątanie?
 - Ponieważ wyczarowane przez Kajtusia muchy wtargnęły do szkoły.
6. Kto nie chciał wpuścić Kajtusia do restauracji?
 - szwajcar w czerwonym płaszczu z guzikami
7. Jaki czar wywołał wielkie zamieszanie w całej Warszawie ?
 - przesunięcie czasu z godz. 8.15 na 12.00
8. Dlaczego niewidzialna ręka powstrzymała czar przemienienia Wisły w morze?
 - Doszłoby do katastrofy, pół Polski mogłoby znaleźć się pod wodą.
9. W jakim kraju zorganizowano międzynarodowe zebranie w sprawie czarów Kajtusia?
 - dokładnie w Genewie, w Szwajcarii
10. Co otrzymał Kajtuś na pamiątkę od Zosi?
 - gałązkę wrzосу i kartkę z napisem od Zosi wróżki.

11. Czyja łąza przywróciła Kajtusowi ludzką postać?
- łąza nauczycielki Kajtusia.
12. Komu poświęcił Janusz Korczak swoją książkę ?
- „Niespokojnym chłopcom, którym trudno się poprawić.”
13. Kim była Helenka ?
- nieżyjącą siostrą Kajtusia.

II etap konkursu:

O kim, lub o czym mowa we fragmencie?(dwie rundy pytań)

1. „Siedzi Kajtuś na piasku nad Wisłą.
Patrzy na wodę, że płynie. Patrzy na chmury, że wysoko. Patrzy na ludzi, że pracują – na statki i łodzie. Długo, bardzo długo nie myśli o niczym. Widzi na środku rzeki mieliznę. Nic – piasek biały. Niby nic ciekawego, a patrzy. Jakby czekał na jakąś myśl nową i ważną i jakby czekał cicho i uroczyście na jakieś postanowienie.”

- *Co postanowił zbudować Kajtuś, patrząc na Wisłę?*

(Postanowił zbudować zamek obronny na wyspie.)
2. „Kajtuś nie jest tchórzem, ale przestraszył się, gdy w ciemnym prawie pokoju zobaczył między stołem i oknem – wielką skrzynię z czarnego drzewa, a obok – wór przewiązany sznurem, zalakowany czerwoną pieczęcią.”

- *Co znajdowało się w wielkiej skrzyni, a co w worku?*

(W skrzyni złoto, w worku dukaty)
3. „Kajtuś nagle postanowił:
Zamiast do Paryża – do nich pojadę. Już nawet nie słucha, tylko myśli, jak to urządzić. Bo co sam będzie robił w Paryżu?”

- *Do kogo postanowił pojechać Kajtuś?*

(Do Zosi i jej mamy - zamiast do Paryża)
4. „Kiedy Andrzej czyścił Twoje ubranie, wypadło z kieszeni to, co tu widzisz. Powiedz, co to znaczy? Bez walizki, bez palta jedziesz sam daleko.”

- *Co wypadło z kieszeni Kajtusia?*

(Z kieszeni Kajtusia wypadły pieniądze polskie i zagraniczne i bilet do Paryża)

5. „Nareszcie, film skończony. Wieczorem odbędzie się bal dla gwiazd filmowych i redaktorów gazet. Scena, kiedy małego szpiega prowadzą na śmierć, a żołnierze płaczą – wypadła świetnie. Dyrektor wytwórni dziękuje Kajtusiowi.”

- *Podaj tytuł filmu, w którym wystąpił Kajtuś?*

(Tytuł filmu to: „Dziecko garnizonu”)

6. „Zaledwie samochód stanął przed pięknym ogrodem, zajaśniała brama i sama się otworzyła. Zaledwie zajechali przed pałac, zapaliło się światło na marmurowym tarasie i we wszystkich oknach wspaniałego pałacu.”

- *Kto był właścicielem tego pięknego pałacu?*

(Amerykański milioner)

7. „Już ma Kajtuś opuścić nieszczęśliwy pociąg, gdy nagle usłyszał błaganie:

- Antoś, ratuj!

Kto go tu zna, kto wołał po imieniu?

- Ratuj! Powiem ci wszystko.

Jego towarzysz jęczy, zgnieciony przez dwie deski wagonu.

Światło pożaru pada na twarz śmiertelnie bladą. Kajtuś przygląda się zdumiony: broda się odkleiła.”

- *Kogo uratował Kajtuś z płonącego pociągu?*

(Detektywa Filipsa)

8. „Nagle: Co to? Ktoś płacze i woła? Wyteżył słuch. Głos znajomy wzywa ratunku. Tam z góry. Tam, dokąd prowadzą wijące się schodki żelazne. Wstaje Kajtuś, biegnie – wspina się. Słucha. Czy śni? Z wieży rozległo się trzykroć powtórzone wołanie: Antoś! Antoś! Antoś!”

- *Kogo wołanie usłyszał Kajtuś?*

(Zosi)

9. „Był w klasie bogaty kolega. Przynosił na śniadanie różne przysmaki. Łakomy i chytry – nigdy nie poczęstował nikogo. Przyniesie ciastko z kremem, potem papier wylizuje jęzorem. Zaraz rano widzi Kajtuś, że żarłok wyjmuję swoją paczkę. Kajtuś spojrzał ostro, chwycił głęboko powietrze – i...”

- *W co zamienił Kajtuś śniadanie kolegi?*

(W żabę)

10. „Zaraz na szybie zobaczył twarz.... Uśmiechnęła się do Kajtusia. Tak zawsze się uśmiechała, gdy ojciec na niego się gniewał, gdy coś zbroił dużego. Uśmiechnęła się na tej szybie, spojrzała łagodnie siwymi oczami i zniknęła.”

- *Czyją twarz zobaczył Kajtuś?*

(Swojej babci)

11. „Przez lat dwadzieścia niezmordowanie ścigał i tropił przestępców. Brał sprawy najtrudniejsze. Pracował sam. Pociągiem i samolotem, jachtem i motocyklem, z miasta do miasta, z hotelu do hotelu – zawsze w podróży. Często całymi tygodniami nie wiedział nikt, gdzie się podziewa.”

- *O kim mowa?*

(Był to sławny detektyw Filips)

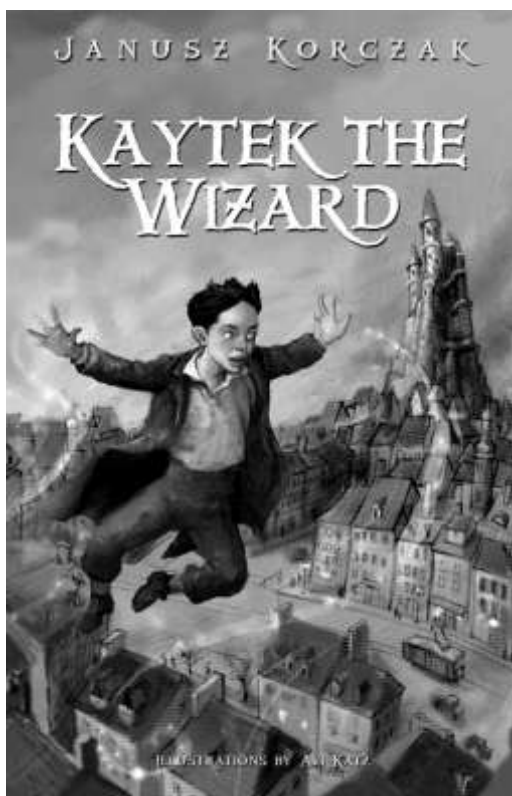
12. „Widzi palmy wysokie, dziwne zwierzęta i ptaki, człowieka czarnego. Ubogie lepianki, nędzne rupiecie naczyń i sprzętów: cudaczne ozdoby w uszach i w ustach.”

- *Jaki kontynent zobaczył Kajtuś?*

(Afrykę)

III etap konkursu:

Podsumowanie. Wręczenie nagród i dyplomów.

Bibliografia:

1. Newerly Igor: *O chłopcu z bardzo starej fotografii*. W: Korczak Janusz: *Król Maciuś Pierwszy*. Warszawa: „Nasza Księgarnia”, 1980. ISBN 83-10-08686-5
2. Korczak Janusz: *Kajtuś Czarodziej*. Wyd. 6. Warszawa: „Nasza Księgarnia”, 1988. ISBN 83-10-08686-5